Suomen Omakotiliitto ry, Katja Keränen
17.9.2021

Asiantuntijalausunto talousvaliokuntaan 17.09.2021 / HE 116/2021 vp

Suomen Omakotiliitto kiittää mahdollisuudesta asiantuntijakuulemiseen ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

YLEISTÄ

Suomen Omakotiliitto on maamme pientaloasukkaiden ja vapaa-ajan asunnon omistajien valtakunnallinen edunvalvonta- ja palvelujärjestö. **Omakotiliittoon kuuluu 250 vapaaehtoisvoimin toimivaa omakotiyhdistystä ja vapaa-ajan asukkaiden yhdistystä, joiden jäsenmäärä on yli 70 000 jäsentä**. Omakotiliitto on maamme 1,1 miljoonan pienkiinteistön omistajan ja 2,7 miljoonan asukkaan asialla. Lisäksi liitto ajaa maamme lähes 500 000 vapaa-ajan asunnon omistajan etua.

Tausta

> Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sähkömarkkinalakia. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi laki eräistä sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttöönottoon liittyvistä määräaikaisista toimenpiteistä.

Huomiot lakiin eräistä sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttöönottoon liittyvistä määräaikaisista toimenpiteistä

Valmistellussa esityksessä on huomioitu keskitetyn tiedonvaihdon käyttöönottoon liittyvät valmiusriskit sekä sähkön vähittäismyyjän että jakeluverkon osalta. Keskeistä on, että kaikki toimenpiteet tähtäävän häiriöttömään sähkönjakeluun kuluttajille ja muille sähkönkäyttäjille.

Omakotiliitto haluaa kiinnittää huomiota siihen, että tieto sähkön vähittäismyyjistä ja jakeluverkkoyhtiöiden valmiudesta liittyä keskitettyyn tiedonvaihtoon täytyy olla jo tiedossa, koska suunniteltu käyttöönottojakso on alkamassa marraskuun alussa. Esitämme, että keskitetystä tiedonvaihdosta ulos jäävien yritysten lista (sekä sähkön vähittäismyyjien että jakeluverkkojen osalta) tulee olla julkinen nopealla aikataululla. Keskitetyn tiedonvaihdon käyttöönottojaksolta ulos jäävistä sähkönmyyjistä pitää tiedottaa myös asiakkaita mahdollisimman nopeasti.

Lakiesityksen menettelytavat johtavat kuluttajasopimusten uudelleen järjestelyyn, jossa sopimusmuutosten hinnan korotusten maksajaksi joutuu kuluttaja. Lakiesitys toteaa, että *vähittäismyyjän asiakkaalleen aiheuttamaan vahinkoon ja sen korvaamiseen sovelletaan sähkönmyyntisopimuksen ehtoja*. Omakotiliitto esittää, että käyttöönottojaksolla lain menettelytapojen mukaisesti siirrettyjen sopimusten osalta

vahingonkorvauksen hakija on kuluttajasopimuksen vastaanottava sähkön vähittäismyyjä. Näin voidaan turvata kuluttajan sähkönhinnan pysyminen aiemmin sopimuksessa sovitulla tasolla. Erityisesti määräaikaisten sopimusten osalta hintamuutoksen kustannusvaikutukset kuluttajalle voivat olla merkittäviäkin. Jos hintamuutos tehdään perusmaksuun, ei kuluttaja voi vaikuttaa kustannukseen edes energiansäästötoimilla. Kustannusvaikutusta kuluttajille ei ole huomioitu vaikutusten arvioinnissa.

Omakotiliitto on aiemmassa lausunnossaan esittänyt, että käyttöönottojakson aikana ei olisi kieltoa rekisteröityä palvelun käyttäjäksi. Lakiesitys mahdollistaa sallia rekisteröinnin, jos se ei aiheuta häiriötä käyttöönottojakson onnistumiseen. Omakotiliitto haluaa painottaa, että ajanjakso, jolloin markkina on suljettu, voi aiheuttaa muutoksia pientaloasukkaita hyödyntävään vapaaseen kilpailuun.

Huomiot sähkömarkkinalain muutoksiin

Sähkömarkkinalaissa edellytetään keskitettyyn tiedonvaihtoon osallistuvien yritysten rekisteröitymistä palvelun käyttäjäksi. Omakotiliitto toivoo, että muutos karsii myös nykyisiä sähkönmyyjien välisiä laatueroja ja kuluttajalle epäselvää laskutuskäytäntöä.

Muut huomiot

Keskitetyn tiedonvaihdon ratkaisun kehittämisen kustannukset ovat nousseet merkittävästi suunnitellusta. Omakotiliitto on huolissaan kustannusten kehityksestä ja kustannusten vaikutuksesta sähkönhintaan.

kunnioittavasti

Suomen Omakotiliitto ry

Ari Rehnfors
puheenjohtaja

Katja Keränen
talous- ja kehityspäällikkö